

cům. Předsedou komise je Rudolf Fojtík, čp. 307. Rozdělovaly se pozemky Němců z Kolečovic, Hořesedel a Václav a také 3 ha půdy, již majitelkou byla majitelka továrny v Rakovníku Linhartová, kteráž tyto pozemky pronajímala.

Němci z pohraničí byli odsunuti. Do prázdných vesnic a měst po nich stěhují se čeští lidé. Tak z Kněževsi odešla celá 1/3 obyvatel, 600 lidí.

Konfiskuje se půda po Němcích a kolaborantech. Zdejší rolnická komise přiděluje půdu těm, kteří na ní sami pracují. Je přijímána s nadšením.

Dne 9. května 1945 nastupuje místní národní výbor, připravený již za protektorátní německé vlády jako výbor ilegální. Tvořili jej: Frant. Ledvinka, Václav Reiser, Václav Ječný, Ant. Bělecký, Jos. Šilhan, Alois Tvrz, Třeček Fr., Spurný A.

Když se lidé uklidnili, dali se zase na polích do pravidelné práce. Úroda toho roku byla dobrá, odevzdalo se pro výživu obyvatel více než 42 vagonů (po 100 q) obilí, více než 30 vagonů bramborů. Chmele bylo sklizeno: 1645 žoků o váze netto 126 534,5 kg. Cena chmele byla 3400 Kč a k ní prémie podle kvality až 600 Kč na lehký cent (50 kg).

Během roku 1945 až do revoluce bylo v Kněževsi kolem 1800 obyvatel. Po revoluci nastalo stěhování do pohraničí za odsunuté Němce. Proto klesl počet obyvatel z 1800 na 1250. To ovšem projevilo se i ve škole. Jestliže bylo v roce 1944 k 1. září 1944 na obecné škole 162 žáků a na měšťanské 98 žáků, tedy celkem 260 žáků, v roce 1945 k 1. září bylo jen na obecné 91 žáků a na měšťanské 149 žáků, tudíž celkem 240 žáků, ale počet ten se do konce r. 1945 ještě poněkud snížil.

Ze zdejší školy odešli také někteří na školy do pohraničí jako Stanislav Laun, Alois Mejstřík, Jiřina Janoušková, Jaroslav Pavlis. Na katol. faře místo Jos. Sychry nastoupil Jind. Juráš. Na čs. faře místo Jar. Valenty František Klaban.

1946

Začíná rok 1946. Nové poměry, nový lidově demokratický režim, odstranění kapitalistického řádu, přátelství s SSSR a všechno to nové, lidu tak blízké přináší radost, uspokojení a nadšení. Dlouho dožadoval se lid spravedlivého řádu, práva na práci, odstranění těch, kteří lidstvo vykořisťovali pro plnění své kapsy, kteří přinášeli nezaměstnanost, hlad a často nezměrnou bídu, strádání všeho druhu, podvýživu, kteří pro svoje zisky stále hnali lidstvo do válek a pak do nových útrap. Proto na všech stranách je vidět ra-

**Odchod do
pohraničí**

Rozdělování půdy

Národní výbor

Sklizení

Škola

Odchod učitelů

Nové poměry

dost. První komunistický ples byl navštíven takřka všemi občany a také hosty z okolních vesnic, příjem v pokladně činil 28 000 Kč při vstupném 25 Kč za osobu.

- Splátka** Nadšení z nových poměrů vzniklé jeví se i v tom, že když občané byli jen upozorněni, že by dobrovolnými příspěvky mohli splatit dluh národního výboru (totiž bývalého obecního zastupitelstva) v částce 360 000 Kč, přispěli všichni a během několika dnů dluh splatili.
- Volba předsedy** Dne 28. února 1946 konala se volba nového předsedy místního národního výboru za odstoupivšího předsedu soudruha Aloise Tvrze. Zvolen byl soudruh Josef Hauner, ředitel kněžveské školy.
- Mnoho práce** Nové poměry, konfiskace půdy po Němcích a kolaborantech, odsun Němců, znárodnování velkých majetků, zásobování obyvatel, přesídlování přináší velký ruch a mnoho práce v kanceláři místního národního výboru.
- Rozdělování půdy** Podle zásady „půda patří těm, kteří na ní pracují“ pokračuje rolnická komise s přidělováním půdy. Předsedou komise je Rudolf Fojtík z čp. 307.
- Odsun Němců** Odsun Němců pokračuje. Z Kněževsi odsunují se ti Němci, kteří sem byli přiděleni na práci k sedlákům. Vlastních, kněžveských Němců není. Na výpomoc do statků byli přiděleni Němci ponejvíce z měst, kupř. z Brna.
- Reakce** Rodiny reakčně zaměřené byly po revoluci v r. 1945 na oko spokojeny, v roce 1946 je však patrné, že pomalu zdvihají hlavu, neboť to vidí u československé buržoazie, u ministrů politické strany českých socialistů a lidové strany, kteří začínají výbojně si počínat. Nepochopili vážnost lidově demokratického zřízení a bláhově se domnívají, že pracující lid opět politicky ošidí, jako to učinili v r. 1920. Začínají odsuzovat odsun Němců, souzení kolaborantů a zrádců, znárodnování továren a klíčového průmyslu vůbec, vraceli by fabriky jejich majitelům atd.
- Vítězství komunistů** Komunistická strana vedená soudruhem Klementem Gottwaldem je vedoucí politickou stranou. Na její návrh přikračuje se k volbám. Volby konaly se v červnu 1946. V Kněževsi konaly se v sokolovně. Byly úspěšné pro pracující lid. Mocně zapůsobil jejich příznivý výsledek, neboť pro komunistickou stranu v Kněževsi, bývalé baště agrárníků, hlasovalo 61,4 % voličů. Lid tím vyjádřil, že si nepřeje, aby o jeho osudu, jeho práci a jeho snahách dále rozhodovali kapitastické vrstvy tak, aby práci lidu mohli vykořisťovati dále.
- Odpůrci** Avšak i přes všeobecné úspěchy volební strany komunistické, ostatní politické strany pokoušejí se o houževnatý odpor proti, chtějí brzdit vývoj k lepšímu a vyvolat i odpor v r. 1946 proti

lidovým silám, jako se jim podařilo to v roce 1920. V Kněževsi se tento odpor také jeví, nejpatrněji ve schůzích místního národního výboru u některých členů, kupř. Jos. Taufnera a Čeňka Najče. Dožadují se i pocty reakčních ministrů Stránského a Ripky.

Práce na polích snadně se zvládla, neboť na pomoc přidělovány jsou různé skupiny, třeba Maďaři z pohraničí, dobrovolně přicházejí skupiny Poláků a Rumunů. Rok byl poměrně suchý, úroda však i přes to byla dobrá, i sklizeň chmele úspěšná. Odevzdává se 48 vagonů obilí a 30 vagonů bramborů. Kněževs má 500 kusů hovězího dobytka a 500 kusů vepřů, koní 50 párů. Chmele v r. 1946 urodilo se méně než v roce 1945, jak patrně z tohoto přehledu: V roce 1946 sklidilo se celkem 1451 žoků chmele o váze: brutto 120 222 kg, tara 8 706 kg, netto 111 516 kg. Cena chmele byla 4 000 – 4 500 Kč za 50 kg.

Podzimní práce konaly se těžce v půdě naprosto suché, neboť od jara nepršelo. Podzimní obilí se zasel do tak suché půdy, že sotva vzešlo, a z dálky se jeví pole jako ornice, obilí se vůbec nezazelenalo.

Předsedou komun. strany v roce 1946 je dále s. Jos. Václavík.

Projev lidu k 1. máji byl okázalý. Kněževští, 301 občanů, jdou za hudby pochodem přes Chrášťany a Olešnou do Rakovníka. Obyvatelé z Chrášťan a Olešné se připojují v mohutný a nadšený průvod. Odpoledne vracíme se za doprovodu hudby zpět. Večer koná se nadšená taneční zábava za účasti z Chrášťan i Olešné.

Místní národní výbor doposud je ubytován v čp. 121, kdež dříve až do roku 1883 byla ubytována dvoutřídní obecná škola. Budova je nízká, místnosti poměrně malé, požadavkům MNV dobře nevyhovuje. Tajemníkem je Pavel Kaut, předsedou Jos. Hauner.

Za protektorátní doby pod tlakem Němců byla národní škola čtyřtřídní a střední pětitřídní. V roce 1946 vracíme se k bývalému našemu uspořádání. Obecná je opět pětitřídní a střední zase čtyřtřídní. Učitelský sbor tvoří: Hauner Jos., Patrák Ant., Procháza Fr., Procházová Mil. Seifrt Jos., Štrossová Fr., Voříšková Kamila.

Starosta Sokola je doposud sedlák František Stehlík z čp. 80. Činnost Sokola je slabá.

Předsedou Spolku dobrovolných hasičů je Václav Pichrt; činnost spolku je normální.

Divadelní spolek je dosti pilný, režisérem je Václav Hocký.

V létě pořádají se zájezdy po Čechách vlakem a více autobusy. Během roku bylo vzpomenuáno i významných výročí různých vynikajících osob jako V. I. Lenina, J. V. Stalina, Velké říjnové

Polní práce

Podzimní práce

Předseda

První máj

Národní výbor

Škola

Sokol

Hasiči

Divadelní spolek

Zájezdy

revoluce a výročí 9. května 1945.

- Nový dům** V roce 1946 vystavěn byl jako nouzový domek domek Arnošta Koubka, kterýž dostal uvolněné číslo 91.
- Pila** V Kněževsi je také pila na dříví, jež dobře prosperuje. Pracuje v ní sice jen 7 osob, ale zpracovává mnoho dřeva, jež dováží se z okolních lesů bližších i vzdálenějších koňmo nebo traktorem, ale dováží se vlakem třeba až z Šumavy. Umístěna je vedle nádraží. Vyrábí pražce pro Čs. dráhy a také ostatní stavební řezivo a prkna. Řezivo zasílá i do Ostravy pro uhelné doly.
- Půda** Během roku 1946 po rozdělení konfiskované půdy vznikla malá hospodářství o 2 až 5 ha půdy při domcích, kde bývalo dříve kolem 1 ha zemědělské půdy.
- Velké sucho** Rok 1946 končí za velkého sucha, neboť ani podzimní a zimní vláha nepřišla.
- Narodili se** V r. 1946 se narodili: Jar. Šindler, Hana Tvrzová, Jar. Kameníková, Milan Krejza, Jiří Dlouhý, Jar. Englický, Václav Frýbert, Naďa Jelínková, Jiří Fojtík, Miroslav Fišer, Vlastimil Bradáč, Vladimír Cédl, Eva Horáková, Věra Brabcová, Iva Klaubová.
- Zemřeli** V r. 1946 zemřeli: Frant. Modrová, Marie Vágnerová, Josef Franěk, Cecilie Palkosková, Al. Dolejšová, Frant. Milfait, Adolf Kameník, Vojtěch Kotík, Havel Kopřiva, Anna Tůmová, Rudolf Moár, Jiří Dlouhý.

1947

- Pracovní elán v zemědělství** Během roku 1947 nálada občanů kněžveských je dobrá. Lidé jsou spokojeni, zejména pracující, ať ti, kteří dojíždějí do továren do Rakovníka, nebo ti, kteří pracují v zemědělství doma. Kdo chce pracovat, najde práci snadno v kterémkoliv oboru práce a mají-li očané práci, mají i výdělek a peníze. Kněžveské zemědělství pěstuje chmel, za chmel nejsou měnivé ceny, jako bývaly, když se chmelem obchodovaly soukromé firmy, vláda předem stanovila pevné ceny a to chmelařům velmi hová, neboť vědí, že neprodělají a pěstují chmel s nadšením. Je jen málo občanů, kteří nepracovali pravidelně.
- Práce politických stran** Ovšem politické strany lidová, národně socialistická a z části soc. demokratická lidově demokratickému režimu nepřejí, což projevuje se i v Kněževsi, neboť někteří příslušníci řečených politických stran chtěli by brzdit socialisaci a zvrátili lidově demokratický řád, jako se stalo v roce 1920.
- Plesy** V zimním období pořádají se v sokolovně plesy, plně navštívené,